

PÁPAI REFORMÁTUS GYŰJTEMÉNYEK

KÖNYVTÁR — LEVÉLTÁR — MÚZEUM

8500 PÁPA, MÁRCIUS 15. TÉR 9. PF. 48. TEL/FAX: (89)-324-240, 310-193

HONLAP: www.extra.hu/gyujtemenyek E-MAIL: ref.lib@papacollege.hu

Levéltár E-MAIL: leveltar@papacollege.hu

6/2022. ikt. sz.

Ügyintéző: *dr. Hudi József*

Szakmai beszámoló a Dunántúli Református Egyházkerület Levéltára 2021. évi tevékenységéről

I. A levéltár általános helyzete

Levéltárunk 2016 ősze óta új székhelyén, a Pápa, Március 13–14. sz. alatti székházban, az ún. Nátus (a mai Pápai Református Teológiai Akadémia) épületének északi szárnyában, korszerű körülmények között működik. Az új székházban négy főállású munkatárs (dr. Hudi József, Kóka László, dr. Köblös József, Kránitz Zsolt) dolgozik. Szerződéses munkatársunk Sárközi Gergely Antal, a Noszlop-somlóvecsei és Pápakovácsi-kupi Református Társegyházközség segédlelkésze, a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem PhD-hallgatója, akinek feladata a Pápai Református Kollégium történetének kutatása. A nyáron a munkaügyi hivatal segítségével két pápai református gimnáziumi diákmunkást (Molnár Zella Lilla, ifj. Márkus Mihály) alkalmaztunk, akik a püspöki hivatal iktatókönyveinek adatait vitték gépre és kéziratos közgyűlési jegyzőkönyvek digitalizálását (szkennelését) végezték Kránitz Zsolt és Kóka László irányításával. Ősztől megbízási szerződéssel levéltárunkban dolgozik Benedek Dorottya, a győri egyetem első éves, gyógypedagógia szakos levelezős hallgatója, aki a diákmunkások által megkezdett munkát folytatta, folytatja.

A nyári levéltári gyakorlatot (az előírt 100 órát) nálunk töltötte Németh Jánosné keszthelyi lakos, aki felsőfokú levéltári tanfolyamra járt Budapestre. Az OKJ-s képzést a Soter-Line Oktatási, Továbbképzési és Szolgáltató (1073 Budapest, Erzsébet krt. 7.) szervezte. A levéltárvezető Némethné szakdolgozatának elkészítéséhez is komoly segítséget nyújtott.

A kutatást a földszinti kutatóteremben biztosítjuk, az iratokról fénymásolatokat, fotó- és digitális másolatokat tudunk készíteni. A digitalizálást *M3000 Pro / Czur* típusú könyvszkennelőkön könnyíti meg. A mikrofilm-es anyag kutatását mikrofilm-leolvasó készülék segíti.

Az új székház elkészültével a munkafeltételekben, munkakörülményekben érdemi változás állt be. A megszokott levéltári munkarendet azonban gyökeresen megváltoztatta a Covid-19 világjárvány. A járvány miatt tavasszal és ősszel a magyar kormány által meghatározott korlátozások betartásával végeztük munkánkat. A gyűjteményi vezetés határozata alapján 10-től április 18-ig otthoni munkavégzésre is volt lehetőség. A kutató- és ügyfélszolgálat működését ez idő alatt is biztosítottuk.

A raktárhelyiségek korszerű gördülő rendszerű állványzattal, a kutatóterem és dolgozószobák megfelelő bútorzattal, hálózatba kötött számítógépekkel vannak ellátva. 2021 őszén az EMMI 1.440.000 Ft összegű támogatása révén megújítottuk számítógép-parkunkat: Kecskés Robert gyűjteményi rendszergazda segítségével 4 új számítógépet szereztünk be. A kutatóterem előtt társalgó és

konyha biztosítja a kényelmet. A dolgozósobák klímaberendezéssel vannak ellátva.

Az év során rendszeresen frissítettük a levéltár előző évben megújult honlapját, így korszerű tájékozódást biztosítottunk a felhasználók számára. Az érdeklődők a honlapon tájékozódhatnak a levéltári nyilvántartásokról, a kutatás feltételeiről, szabályairól, szolgáltatásainkról, és térítésmentesen hozzáférnek digitális archívumunk gazdag kínálatához. Megtekinthetik és tanulmányozhatják középkori okleveleinket, a nálunk őrzött nemesi okleveleket, a pápai egyházközség ún. Liszkay-gyűjteményének regesztáit és eddig digitalizált iratait, a digitalizált egyháztörténeti munkákat, egyházközségi pecsétlenyomatokat. A Szlovenszkói Dunamelléki Református Egyházkerület és a Konvent 1920–1938 közötti nálunk őrzött iratanyagának jegyzékei Tömösközi Ferenc révkomáromi kutatónk munkájának eredményeként honlapunkon szintén elérhetők.

A pincehelyiségben kialakított közművelődési terem (konferenciaterem) kivitelezési hibáinak kijavítására 2021-ben sem került sor, így a terem rendezvények céljára nem használható.

A szakfeladatok ellátását túlnyomórészt a gyűjteményi költségvetési keretből, kisebb részben pályázatok segítségével biztosítottuk.

Összességében elmondható, hogy levéltárunk mind technikai, mind pedig személyi feltételeit tekintve megfelel a jogszabályi előírásoknak. Állandó munkatársaink mindegyike szakképzett, felsőfokú (mérnöki, illetve történelem szakos tanári) diplomával, Hudi József és Köblös József ezen felül levéltárosi diplomával és tudományos fokozattal is rendelkezik. Szerződéses munkatársaink munkája révén hatékonyabbá vált a szakmai munka (kutatás és feldolgozás, digitalizálás).

II. Iratgyarapodás, rendezés, selejtezés, segédletkészítés

Az év folyamán több iratátvétel történt:

1.) Balogh Péter szombathelyi lakos, az őrségi egyházmegye volt gondnoka iratait személyesen átadta a levéltárvezetőnek, akit a honismereti mozgalom, történeti-egyháztörténeti konferenciák révén évtizedek óta jól ismer. Évkör: 1912–2020, Terj.: 0,26 ifm

2.) 2021. február 19-én id. Tislér Géza ny. református lelkész, volt egyházkerületi főjegyző meglátogatása során átadta a nála őrzött és a PRТА oktatás során felhasznált szentkirályszabadjai iratokat. Szentkirályszabadjai Református Egyházközség iratai (1648–1835, é. n.) Terj.: 0, 02 ifm

3.) Nagykönyvtárunktól május 17-én átvettük a külső raktár rendezése során előkerült anyagot. Vegyes iratok (kéziratok, könyvtári nyilvántartások (1964–1997) Terj.: 0,30 ifm

4.) A Püspöki Hivatal iratai (besorolással, bérfejlesztéssel kapcsolatos határozatok, pénztári naplók – átadta Mátrai Lászlóné könyvelő; évkör: 1980–1990) Terj.: 0,30 ifm

5.) Nagykönyvtárunk újabb iratátadása 2021. november 16-án. Vegyes iratok, kéziratok (közte Varga László gimn. tanár, Miklós Ödön és Kövy Zsolt gyűjteményvezetők iratai is, kb. 1863–1999) Terj.: 1,60 ifm

6.) Kézirattári gyarapodás: 19–20. sz. kéziratok. Terj.: 0,24 ifm

A gyarapodás összesen: 2,57 ifm irat.

Az iratanyagot minden esetben alap- vagy középszinten rendeztük, mindegyikhez raktári jegyzéket készítettünk, amelynek segítségével kutatható.

A 2021-ben középszinten rendezett iratok a következők:

- a.) III. 85. A Szentkirályszabadjai Református Egyházközség iratai (1648–1835, 20. sz.) Rendezte: Hudi József. Terj.: 0,02 ifm
- b.) III. 86. Papkeszi Református Egyházközség iratai (1949–2010) Rendezte: Hudi József. Terj.: 0,62 ifm
- c.) III. 87. Inkei Református Egyházközség iratai (1852–1914) Rendezte Hudi József. Terj.: 0,06 ifm
- d.) IV. 25. Balogh Péter őrsegi református egyházmegyei gondnok iratai (1926–2020) Rendezte: Hudi József. Terj.: 0,26 ifm
- e.) IV. 26. Oláh Emil püspöki titkár iratai (1983–2006) Rendezte: Hudi József. Terj.: 0,14 ifm
- f.) Huszár János tanár, helytörténész iratai (1813–2017) Rendezte: Hudi József, Köblös József, Kránitz Zsolt. Terj.: 2,15 ifm

A rendkívüli körülmények miatt a rendezés mellett a forrásfeltárára és -feldolgozásra helyeztük a hangsúlyt. Folytattuk az 1849 utáni, napjainkig tartó lelkészi-tanítói archontológiai és prozopográfiai adatbázis építését. Az életrajzok kiegészítéséhez a Pápai Levéltárban őrzött református oktatási intézmények anyakönyveit és egyéb nyilvántartásait is digitalizáltuk, a kölcsönzést Kránitz Zsolt szervezte, a digitalizálást Kóka László végezte. Kránitz Zsolt kollégánk Tömösközi Ferencsel együttműködve a Szlovenszkoí Dunáninnyi Református Egyházkerület lelkészi-tanítói életrajzainak feldolgozását folytatta.

Kóka László végezte a honlaphoz szükséges digitalizálási munkákat. Kutatószolgálati felügyelőnk külön vezetői megbízás alapján a könyvtár és múzeum számára is fotókat készített. A múzeumi munka elsősorban a leltári revíziót (műtárgyfotózást) jelentette. A Berliini Humboldt Egyetem (Humboldt-Universität zu Berlin) megkeresésére az 1998-ban indított digitalizálási program, az ún. Berliner Projekt gyarapításában is részt vettünk a gyűjteményünkben őrzött kéziratok 15. századi imádságos könyv (Gebetbuch) imáinak digitalizálásával.

A levéltárunkban őrzött iratanyag összmenyisége a 2021. december 31-i állapot szerint: 505,03 ifm.

III. Állományvédelem, iratkölcsönzés

Állományvédelem: A levéltári anyag restaurálását az elmúlt években az NKA Levéltári Kollégiuma pályázati támogatásával tudtuk megoldani. 2021-ben restaurálás nem történt, de ősszel sikeresen pályáztunk a NKA levéltári kuratóriumánál a 18. századi takácsi egyházközségi iratok restaurálására. E célra 721.868 ft vissza nem térítendő összeget nyertünk. A munkát a következő évben fogjuk elvégeztetni.

Iratkölcsönzés: 2021-ben nem történt.

IV. Kiállítás

A levéltár a kutatóterem előtti folyóson elhelyezett könyvszekrény felső, ferde felületén állandó *kamarakiállítást* rendezett az eddig megjelent folyóirat-számokból és kiadványokból. A kiállítást az újonnan megjelent kiadványokkal egészítettük ki. A kiállítást a levéltárvezetés során rendszeresen bemutattuk a látogatóknak, ill. az érdeklődő kutatóknak.

V. Kiadványmunka

A levéltár munkatársainak legfontosabb tudományos munkája az egyházkerületi lelkészek és tanítók archontológiai-prozopográfiai 1849 utáni adatbázisainak elkészítése, amely középtávú programot jelent. Közben

folyamatosan kiegészítjük, pontosítjuk a I. kötet (1526–1760) és a II/1–2. kötetek (1761–1849) anyagát is. Az I. kötet revízióját Kránitz Zsolt és dr. Köblös József végezte el. A 19–20. századi lelkészi életrajzokat Kránitz Zsolt a digitalizáltan megkért tiszáninneri és tiszántúli egyházkerület lelkészi törzslapjaival egészítette ki, amely mintegy 2100 törzslap feldolgozását jelentette. Dr. Köblös József folytatta a pápai kollégiumi törvényeket tartalmazó forráskötet összeállítását.

Munkatársaink részt vettek az *Acta Papensia* c. történelmi folyóirat 2021. évi 1–2., 3–4. számainak összeállításában és részben írásában. Az első kettős szám megjelent, a második megjelenése 2022. év elején várható. Sárközi Gergely Antal munkatársunk a *Pápai Kollégiumi Lapok* főszerkesztőjeként 2021-ben a teológiai akadémia diákújságának 12 számát szerkesztette (Dörömbözi Alex társszerkesztő közreműködésével). 2018 óta szerkeszti *Szigetek* címen a Pápai Református Egyházmegye szórványgondozó lapját. Társegyházközségének egyháztagjait a *Kakasszó* c. alkalmi kiadványban tájékoztatja.

A Veszprém Megyei Honismereti Egyesület megjelentette Rybár Olivér: *A Cholnoky család története* c. monográfiáját, melyet dr. Hudi József lektorált. Somfai Balázssal együtt szerkesztette a *Veszprém megyei honismereti tanulmányok XXII.* kötetét, amelyet az egyesületnek pályázati támogatással sikerült kiadnia. A Comitatus Társadalomkutató Egyesület megbízásából szakmai lektora (és részben szerzője) volt a *Veszprém megyei önkormányzati almanach 1990–2020* c. kézikönyvnek (tanulmánykötetnek és archontológiai adattárnak), amely Agg Zoltán és Zongor Gábor szerkesztésében jelent meg, sajtóbemutatója 2022 elején várható.

Munkatársaink publikációit az 1. sz., az intézmény tevékenységének sajtóvisszhangját a 2. sz. melléklet tartalmazza.

VI. Konferenciák, előadások, tanulmányutak

A koronavírus-járvány miatt elmaradt a Pápai Református Gyűjtemények dolgozóinak szokásos *tanulmányi kirándulása*, megritkultak a szakmai-tudományos rendezvények.

Munkatársaink két konferencián vettek részt.

1.) A Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület 2021. augusztus 26–28-án Székesfehérváron tartotta éves történelmi konferenciáját, melyen Hudi József vett részt.

2.) A PRTA Kálvin Kutatóintézete 2021. október 12–13-án tartotta szokásos egyháztörténelmi konferenciáját, melynek szervezésében Sárközi Gergely Antal is részt vett, sőt, a levezető elnöki teendőket is ellátta. Levéltárunk 2 előadással képviseltette magát:

a.) 2021. október 12. Sárközi Gergely Antal: *Adalékok a pápai gyakorlati teológiai oktatás történetéhez.*

b.) 2021. október 13. Hudi József: *Egy pápai család szerepe a holland-magyar kulturális értékközvetítésben.* (Köntös László gyűjteményi igazgató a zárónap vége felé *Lelkipásztor és történelem* címmel tartott előadást.)

Az ELTE BTK Történelemtudományi Doktori Iskolája 2021. szeptember 29-én tartotta Kisfalviné Cselenkó Borbála szombathelyi püspöki levéltáros, PhD-hallgató munkahelyi vitáját, melyen Halmos Károly mellett Hudi József volt az opponens. A PhD-dolgozat címe: *A szombathelyi püspök és mezővárosainak kapcsolata* (Bp., 2021. 271 p.) A vitaülésen a Covid-járvány miatt kevesen vettek részt.

VII. Kutató- és ügyfélszolgálat

Az elmúlt évben levéltárunknak 18 kutatója 140 esetben végzett kutatást. A kutatók jó része szakkönyvtári, hírlaptári és kéziratári anyagot használt.

A levéltári anyagot elsősorban a hely- és egyháztörténészek, egyetemi hallgatók (szakdolgozatók, köztük a PRTA végzősei), PhD-hallgatók kutatták, a feltárt anyagot község-, város-, egyháztörténeti, művelődéstörténeti tanulmányokban dolgozták fel. Közéjük tartozott Eizler Arabella, a PRTA végzős hallgatója, aki levéltári források felhasználásával készítette el „A Berhidai Református Egyházközség története” c. szakdolgozatát, amelynek értékelését dr. Németh Tamás rektor felkérésére Hudi József végezte.

A kutatók közt viszonylag kevés az egyházi intézményekben (gimnáziumban, teológiai akadémián) dolgozó tanár vagy a vidéki lelkész. Az elmúlt évben a Pápai Református Teológiai Akadémia egyháztörténész professzora, dr. Szabó Előd a világjárvány miatt nem tartott szemináriumi órákat a levéltárban. A kutatószolgálat tehermentesítését jelentette a leggyakrabban használt levéltári források és a levéltári kiadványok *digitalizálása*, amely 2014 óta folyamatosan tart. A Püspöki Hivatal és 26 ügyfél számára digitális ügyintézését végeztünk.

VIII. Szakkönyvtár

Szakkönyvtárunk 2021-ben cserepéldányokkal, hagyatékokkal, kisebb részt vétellel gyarapodott, pályázati forrást nem tudtunk felhasználni. Az év kora őszén (szeptember-október hónapban) vettük át a megszüntetett Pápai Levéltár szakkönyvtárát, amelynek anyaga (1922 kiadványa) részben a levéltár, részben a nagykönyvtár állományát fogja gyarapítani. Szakkönyvtárunk anyagát részben az új levéltár földszintjén lévő kutatóteremben, részben a földszinti raktárteremben helyeztük el. A gyarapodást *Fábiánné Horváth Adrienn* könyvtáros, megbízott könyvtárvezető kollégánk tartotta nyilván.

IX. Munkatársaink szakmai közéleti tevékenysége, publikációi

Levéltárosaink az MTA Köztestületében, a Pápai Művelődéstörténeti Társaságban (PMT), a Hajnal István Kör (HIK) – Társadalomtörténeti Egyesületben, a Magyar Történelmi Társulatban, a Magyar Irodalomtörténeti Társaságban, a Veszprém Megyei Honismereti Egyesületben és az MTA Veszprémi Területi Bizottsága történeti szakbizottságában fejtik ki tevékenységüket. Hudi József 2005. november 16-tól az MTA Könyvtártörténeti Munkabizottsága tagjaként Monok István irányításával az újkori paraszti, polgári és nemesi könyvkultúrát kutatja. A munkabizottság 2021-ben nagyjából online tartotta a kapcsolatot Monok István elnök, Zvara Edina titkár vezetésével.

Levéltárvezetőnk Prof. Dr. Deák Ágnes témavezető szegedi egyetemi docens felkérésére novemberben vállalta Orosz Bálint történelem szakos hallgató Tudományos Diákköri dolgozatának (Nagyvázsonyi képviselőválasztás kövekkel és botokkal, 1861. Szeged, 2020. 40 p.) jobbító szándékú lektorálását még a pályázat beadása előtt. A 2021-ben kiegészített, bővített dolgozatot az AP 2021. őszi számában közöljük.

Levéltárvezetőnk az elmúlt 4 évben miniszteri felkérésre dr. Szögi Lászlóval, dr. Tilcsik Györggyel együtt 2017. május 4. és 2021. május 4. között tagja volt a legmagasabb szakmai kitüntetés, a Pauler Gyula-díjat odaítélő kuratóriumnak. A ciklus zárultával munkáját dr. Kásler Miklós miniszter 2021. április 21-én kelt levelében köszönte meg.

Munkatársaink közül Hudi Józsefnek 9, Köblös Józsefnek 2, Kránitz Zsoltnak 1, Sárközi Gergely Antalnak 8 publikációja jelent meg, illetve áll közvetlenül megjelenés alatt.

Munkatársaink részt vettek az *Acta Papensia* (AP) c. folyóirat 2021. évi két összevont számának összeállításában. Dr. Hudi József az AP főszerkesztője, dr. Köblös József és Kránitz Zsolt főlevéltárosok a szerkesztőbizottság tagjai. Hudi József emellett szerkesztő-bizottsági tagja és munkatársa a 2014 őszén indult, Mátyus Aliz szerkesztette *Szélesvíz* c. pápai kulturális folyóiratnak, alapítója és történeti rovatvezetője a *Comitatus* c. országos önkormányzati szemlének, amely 2021-ban ünnepelte fennállásának 30. évfordulóját. A rovat történetéről írt összegzést a *Comitatus 30év/könyv* c. kötetbe (Veszprém, 2021).

Úgy véljük, hogy az eddig megjelent és előkészületben lévő önálló kiadványok, valamint a folyóiratunkban, ill. az országos és regionális sajtóban megjelent írások megfelelően reprezentálják a levéltárban folyó szakmai-tudományos munkát.

Pápa, 2022. január 15.

Dr. Hudi József
levéltárvezető

Köntös László
gyűjteményi igazgató

BIBLIOGRÁFIA

Rövidítések:

AP = Acta Papensia (Pápa, DRETGY)

DRL = Dunántúli Református Lap (Pápa, ref. egyházkerület)

PKL = Pápai Kollégiumi Lapok (Pápa, PRTA)

1. sz. melléklet MUNKATÁRSAINK PUBLIKÁCIÓI 2021-BEN

1. HUDI JÓZSEF ÍRÁSAI

A./ Könyvek

1.) Veszprém megyei honismereti tanulmányok XXII. Szerk.: Hudi József. A lektor és a szerkesztő munkatársa: Somfai Balázs. Kiadja a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület. Veszprém, 2021. 220 p.

B./ Cikk, tanulmányok

1.) Veszprém megyei honismereti ajánló bibliográfia (2003–2019). = Veszprém megyei honismereti tanulmányok XXII. Szerk.: Hudi József. Veszprém, 2021. 195–217.

2.) A balatonalmádi fürdőhely ismertetése 1897-ből. = AP 21 (2021) 1–2. sz. 211–222.

3.) „Felemelt fővel szoktam járn...” Maller Dezső, a Tanácsköztársaság propagandistája, a politikai megtorlás áldozata. = Történelem és erőszak. Szerk.: Margittai Linda, Tomka Béla. Szeged, 2021. 260–272.

4.) A Pápai Orvosegylet a reformkorban. = Szélesvíz 8 (2021) 1. sz. 18–21.

5.) A Comitatus a helytörténetírás szolgálatában. Gondolatok az Önkormányzati múlt rovat 30 évéről. = Comitatus 30év/könyv. Visszaemlékezések, esszék, tanulmányok, gondolatok, interjú. Comitatus könyvek. Szerk.: Agg Zoltán, Zongor Gábor. Veszprém, 2021. 51–53.

6.) A lelkipásztor könyvespolcára. Egyháztörténet. = PKL VI (2021) 3–4. sz. 40–41.

7.) Egy kézikönyv a veszprémi zsidóság történetéről. = Comitatus 31 (2021) nyár-ős (238. sz.) 72–76.

8.) A balatonalmádi fürdőélet 1897-ben. = Comitatus 31 (2021) [Balaton-]különszám (239. sz.) 163–168.

2. KÖBLÖS JÓZSEF ÍRÁSAI

B./ Cikk, tanulmányok

1.) Pápai református adófizetők névsorai a XVIII. századból. (Második közlemény.) = AP 21 (2021) 1–2. sz. 83–135.

2.) Egy pápai lélekösszeírás a XIX. század elejéről. Forrásközlés. = AP 21 (2021) 3–4. sz. [megjelenés alatt]

3.
KRÁNITZ ZSOLT ÍRÁSAI

B.) Cikkék, tanulmányok

- 1.) A próféta, aki lelkét és palástját hagyta fiaira. 150 éve hunyt el Széki Béla.
= PKL VI (2021) 12. sz. 17–28. [Szerzőtárs: Sárközi Gergely Antal]

4.
SÁRKÖZI GERGELY ANTAL ÍRÁSAI

B.) Cikkék, tanulmányok

- 1.) Házasságkötési beszéd Bocsor István esküvőjén. = PKL VI (2021) 1–2. sz. (január-február) 35–38.
- 2.) A próféta, aki lelkét és palástját hagyta fiaira. 150 éve hunyt el Széki Béla.
= PKL VI (2021) 12. sz. (december) 17–28. [Szerzőtárs: Kránitz Zsolt]
- 3.) Rózsa István élete és könyvtárosi munkássága. = AP 21 (2021) 1–2. sz. 192–204.
- 4.) „... igazság-szerető, rendet tartó, hív sáfár volt.” Kétszáz esztendeje született Kiss János pápai teológiai tanár. = DRL 25 (2021) 2. sz. (június) 58.
- 5.) Szentháromság vasárnapja. = Szigetek 3 (2021) 2. sz. (május) 8–11.
- 6.) Az ÚR érkezése. [Igehirdetés.] = Szigetek 3 (2021) 3. sz. (december) 2–3.
- 7.) Adalékok a Pápai Református Teológiai Akadémia Újszövetségi Tanszékének történetéhez. Az önálló Újszövetségi Tanszék megalapítása és betöltése. = Utaidat, Uram ismertesd meg velem. Tanulmányok a 70 éves Vladár Gábor tiszteletére. Szerk.: Jaap Doedens, Hamar Zoltán, Németh Tamás. Pápai Református Teológiai Akadémia. Pápa, 2021. 292–304. (Acta Theologica Papensia 20.)
- 8.) Kétszáz esztendeje született Kiss János pápai teológiai tanár. = PKL VI (2021) 6–11. összevont sz. [Kiss János emlékszám – megjelenés alatt]

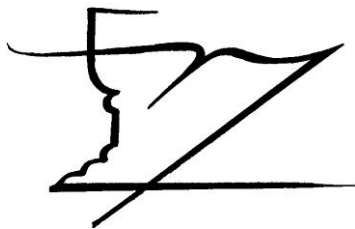

2. sz. melléklet
Levéltárunk, levéltári dolgozóink 2021. évi szakmai
tevékenységének sajtóvisszhangja

1.) LM [Laskovics Márió]: Főszerkesztői szemle a Szélesvíz témáiból. = Napló 77 (2021) 106. sz. (május 10.) 11. [A folyóirat VIII. évf. 1. sz. közölte Hudi József pápai orvosegyleti írását.]

2.) LASKOVICS Márió: Kiadványokkal gyarapodtak. = Napló 77 (2021) 263. sz. (november 13.) 11. [Az MNL Veszprém Megyei Levéltára megszűnt Pápai Levéltárának szakkönyvtárát hivatalosan a Dunántúli Református Egyházkerület Levéltára vette át. Összesen 1922 kiadvánnyal gyarapodott a református levéltár szakkönyvtára.]

Pápa, 2022. január 15.

PÁPAI REFORMÁTUS GYŰJTEMÉNYEK

KÖNYVTÁR — LEVÉLTÁR — MÚZEUM

8500 PÁPA, MÁRCIUS 15. TÉR 9. PF. 48. TEL/FAX: (89)-324-240, 310-193

HONLAP: www.extra.hu/gyujtemenyek E-MAIL: ref.lib@papacollege.hu

Levéltár E-MAIL: ref.leveltar@papacollege.hu

A Dunántúli Református Egyházkerület Levéltárának 2022. évi munkaterve

I. Levéltárfejlesztés

A 2022. évben megoldandó feladat a pincehelyiség (konferenciaterem) vakolatának kicserélése, a megfelelő minőségű levegőcsere biztosítása, a falak vizesedésének meggátlása.

II. Rendezés, selejtezés, segédletkészítés

Az elmúlt években átvett, de nem rendezett személyi hagyatékokat, egyházközségi iratokat középszinten rendezzük és raktári jegyzékkel látjuk el. Ezt követően kerülhet sor a kint lévő, veszélyeztetett egyházmegyei és egyházközségi iratok begyűjtésére, melyet tervszerűen kívánunk elvégezni. Az esperesi iratok átvételét a világiárvány megakadályozta. Elsőként 2022. januárban a Pápai Református Egyházmegye iratait vesszük át. E munkában mindhárom levéltáros és a kutatótermi felügyelő is részt vesz.

Határidő: folyamatos.

III. Állományvédelem

Pályázati támogatással – az e célra biztosított összeg függvényében – folytatjuk a 18–19. századi egyházmegyei és egyházközségi iratok, jegyzőkönyvek, segédkönyvek tisztítatását, fertőtlenítettségét és újrakötését. A Takácsi Református Egyházközség iratait az NKA támogatásával valósítjuk meg. Állományvédelmi céllal végezzük a levéltári anyag digitalizálását. 2022-ben folytatjuk az egyháztörténeti monográfiák és a Liszkay-gyűjtemény iratainak digitalizálását.

IV. Kiállítás

A levéltár a kutatóterem előtti folyosón elhelyezett könyvszekrény felső, ferde felületén kialakított kamarakiállítást kiegészítjük az újonnan megjelent folyóirat-számokkal és kiadványokkal. Igény szerint más szervek, intézmények (Jókai Művelődési Ház, Jókai Mór Városi Könyvtár, MNL Veszprém Megyei Levéltára, más múzeumok, levéltárak, stb.) kiállításához iratanyagot kölcsönzünk.

V. Kiadványmunka

Legfontosabb feladat az *Acta Papensia* 2022. évi 1–2. és 3–4. számainak összeállítása, szerkesztése és kiadása. A történeti folyóirat szerkesztő bizottságának továbbra is az a törekvése, hogy az egyházkerület (egyházmegyéék, települések) történetének kutatói számára minél több értékes levéltári forrást és tanulmányt tegyen hozzáférhetővé.

VI. A szakkönyvtár fejlesztése

A saját erő mellett pályázat útján kívánjuk biztosítani a 2002-ben megkezdett levéltári szakkönyvtár-fejlesztési program anyagi háttérét. A program célja az országos jelentőségű történeti és levéltári kiadványok mellett a dunántúli helytörténeti munkák beszerzése, olyan történeti szakkönyvtár bővítése, amely hasznos segítséget nyújt az új-

és legújabb kori levéltári anyag felhasználásához. Az állománygyarapítás módjai: kiadványcsere, vétel, adományozás.

VII. Konferenciák

Intézményünk munkatársai a Covid-járványhelyzettől függően részt vesznek a Magyar Levéltárosok Egyesülete (MLE), az egyházi levéltárosok szervezetének (MELTE) szokásos évi közgyűlésén és konferenciáján, a Pápai Művelődéstörténeti Társaság (PMT) éves konferenciáján, a Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület (HIK) éves konferenciáján. Jelen lesznek a szomszédos (győri, szombathelyi, veszprémi, zalaegerszegi) levéltárak levéltári napján és egyéb szakmai konferenciákon. A levéltárvezető részt vesz a Magyar Levéltárak Vezetőinek Tanácsa közgyűlésén és konferenciáján, mely szervezetnek 2017-től az egyházi levéltárak vezetői is tagjai lehettek.

VIII. Kutatószolgálat

A kutató felügyeletét, a kutatás adminisztrációját Kóka László végzi. A kutatószolgálat ellátásában, a kutatók kiszolgálásában szükség esetén mindegyik levéltáros részt vesz.

IX. Szakmai közélet

A levéltár munkatársai részt vesznek a szakmai és társadalmi szervezetek, egyesületek munkájában, melyek közül kiemelten fontos helyi szinten a Pápai Művelődéstörténeti Társaság, megyei és regionális szinten a MTA VEAB Történettudományi Szakbizottsága, a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület, országos szinten az MTA Könyvtörténeti Munkabizottsága, a Magyarországi Egyházi Levéltárosok Egyesülete (MELTE), a Magyar Történelmi Társulat (MTT), illetve a Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület (HIK). Intézményünk dolgozói támogatják az *Acta Papensia*, a *Pápai Kollégiumi Lapok*, a *Szélesvíz* c. pápai folyóiratok, a *Dunántúli Református Lap*, a *Comitatus* c. önkormányzati szemle, folyóirat, a *Veszprémi Szemle* működését; Pápa város, Veszprém megye, legelső sorban pedig a *Dunántúli Református Egyházkerület* kulturális-szakmai törekvéseit.

Pápa, 2022. január 15.

Köntös László
gyűjteményi igazgató

dr. Hudi József
levéltárvezető